

मोडासा येथे वात्रक, माझूम आणि मेसवो धरणांवर आधारित जल पुरवठ्याच्या समर्पित योजनांचा शुभारंभ करताना पंतप्रधानांनी केलेले भाषण

Posted On: 30 JUN 2017 4:53PM by PIB Mumbai

नवी दिल्ली, 30 जून 2017

मंचावर उपस्थित राज्याचे लोकप्रिय आणि यशस्वी मुख्यमंत्री विजयभाई रुपानी, उपमुख्यमंत्री नितीनभाई पटेल, माजी मुख्यमंत्री आनंदीबेन पटेल, गुजरात विधानसभेचे अध्यक्ष रमणभाई, गुजरात सरकारमधील मंत्री भूपेंद्र सिंह चुडासमा, गणपत भाई वसावा, बाबू भाई बोखरिया, शंकर भाई, केंद्र सरकारमधील माझे सहकारी मंत्री महोदय आणि गुजरातच्या आदिवासी समाजाचे अग्रणी जसवंत भाई भाभोर, राज्याचे मंत्री वल्लभ भाई, केंद्रात संसदेतील माझे सहकारी दीपसिंह राठोड, मोडासा नगरपालिकेच्या अध्यक्ष वनिता बेन, भारतीय जनता पक्षाचे प्रदेशाध्यक्ष जितुभाई वाघाणी, भाजपाचे जिल्हा अध्यक्ष रणवीर सिंह, के.सी.पटेल, आणि इथे विशाल संख्येने उपस्थित राहिलेल्या माझ्या प्रिय बंधू आणि भगिनीनो,

कसे आहात? मजते?

आज मी मोडासा येथे एक विशिष्ट जबाबदारी पार पाडायला आलो आहे. मात्र मोडासामध्ये येणे-जाणे माझ्यासाठी काही नवीन बाब नाही. मोडासा देखील माझ्यासाठी नवीन नाही. त्या दिवसांमध्ये मी वसमधून मोडासाला यायचो. खांद्यावर झोळी असायची आणि मोडासामध्ये माझा मुक्काम साधारणपणे राजाभाई यांच्या घरी असायचा. त्यावेळी ही वनिता प्राथमिक वर्गात शिकायची आणि आज तीच वनिता मोडासा नगरपालिकेची अध्यक्षा आहे, मोडासाच्या विकासासाठी काम करत आहे. कधी-कधी स्कुटरवर बसून मोडासाला येणे व्हायचे. मोडासा, मालसर, मेघरज- या संपूर्ण मार्गावर फिरायचो. अनेक वर्षे इथल्या लोकांबरोबर जुळवून घेण्याचे, त्यांचे आयुष्य समजून घेण्याचे आणि त्यांच्याबरोबर जगण्याचे सौभाग्य मला लाभले आहे. आज पाण्याशी संबंधित ही भव्य योजना प्रत्यक्षात साकार होत आहे. आज पाणी तुमच्या घरापर्यंत पोहचत आहे. साधारणपणे दिवाळी आपला सर्वात मोठा सण आहे. तुम्ही आतापर्यंत जितक्या वेळा दिवाळी साजरी केली असेल, त्या सर्वांच्या आनंदापेक्षा अधिक आनंदाचा क्षण आज आहे. आजचा कार्यक्रम कुठल्या पाईपलाईन, कुठल्या बांधापर्यंत सीमित नाही. आपणां सर्वांना माहित आहे की आपल्या शरीरात नस आणि धमनीच्या माध्यमातून रक्तप्रवाह होतो. शरीराच्या प्रत्येक अवयवाला रक्त पुरवठा होतो, अशा रीतीने शरीराचा विकास होतो. शरीराच्या एखाद्या भागात नसा आणि धमनीच्या माध्यमातून रक्तप्रवाह बंद झाला तर त्या अवयवाला लकवा होतो. ज्याप्रमाणे आपल्या शरीराला रक्तप्रवाह आवश्यक आहे, अगदी तसेच कोणत्याही विस्ताराच्या विकासासाठी पाणी किंवा जल गरजेचे आहे. संस्कृती आणि समुदायासाठी जल जीवन आहे, प्राणवायू आहे.

आपणा सर्वांना माहित आहे की जिथे पाण्याचा प्रवाह असतो, तिथे सर्जीवता असते. जिथे पाण्याचा अभाव असतो, तिथे निर्जीवपणा असतो. म्हणूनच, जेव्हापासून भारतीय जनता पार्टीला गुजरातच्या जनतेची सेवा करण्याची संधी मिळाली आहे, तेव्हापासून आमच्या नेतृत्वाने कार्यात एकसूत्रता दाखवली आहे. भारतीय जनता पार्टीच्या सरकारमध्ये केशूभाई पटेल यांचे नेतृत्व असो, आनंदीबेन पटेल यांचे नेतृत्व असो किंवा विजयभाई रुपानी यांचे नेतृत्व असो किंवा मला सेवा करण्याची संधी मिळालेली असो, तुम्हाला एकसूत्रता पाहायला मिळेल. भारतीय जनता पार्टीची जितकी सरकारे बनली, तुम्ही भाजपाला काम करण्याची जितक्या वेळा संधी दिली, आमच्या नेतृत्वाने कधीही अपूर्ण कामे केली नाहीत. सरकारी मदतीचे तुकडे टाकून निवडणूक जिंकण्याचे मार्ग आम्ही कधीही स्वीकारले नाहीत.

एक काळ होता. मालपूर आणि मेघरज इथल्या माझ्या बंधूनी, जरा आठवा. आपण सर्व सरकारकडे कशासाठी जात होतो? तहसीलदाराकडे कोणत्या समस्यांसाठी अर्ज द्यायचो? जेव्हा दुष्काळ पडायचा, तेव्हा मालपूर, मेघरज, खेडवर्हदा, अंबाजी, दांता पर्यंत आपण सरकारला कागदाचे चिटोरे द्यायचो, एखादा नेता आला तर त्याच्याकडे निवेदन द्यायचो, कुणी मंत्री आला तर त्याच्या हातातही कागदाचा तुकडा द्यायचो. आणि आपली मागणी काय असायची? आपण आर्जव करायचो की यावर्षी दुष्काळ पडला तर आमच्या गावात मातीचे काम करण्याची मंजुरी द्या. खडे खोदून मातीचे काम करण्याची आणि या मातीतून आमच्या गावात मार्ग बनवण्याचे काम करा. आणि जे सरकार मातीची कामे करायचे, ती मार्गावर पसरवण्याचे काम करायची, त्यातून ते मोठे मोठी कामे करायची, आपली कामगिरी या स्वरूपात सादर करायचे. आणि सरपंच दिडोरा पिटवून संपूर्ण गावाला सांगायचा की यावर्षी निवडणुकीत या पक्षाला मत द्यायचे आहे कारण यावर्षी दुष्काळात याच पक्षाच्या सरकारने गावात खोदकाम केले, माती मार्गावर पसरवली. आपल्याकडे सरकारे आली आणि गेली. आणि काम कशाला म्हणतात? खडे खोदून माती काढणे, आणि मार्गावर पसरवली- यालाच आपण काम म्हटले, विकास म्हटले. याच नावाखाली राज्य करून गुजरातला विकासाच्या प्रवासापासून वंचित ठेवण्यात आले.

बंधू आणि भगिनीनो,

आज संपूर्ण देशात गुजरातच्या विकास मॉडेलची चर्चा का होते? कारण आम्ही अर्धवट अपूर्ण कामे करणे बंद केले, भ्रष्टाचार रोखला, आणि स्पष्ट उद्दिष्टांसह परिणामकारक काम केले. यामुळेच आज गुजरातचे विकास मॉडेल देशभरात अनुकरणीय बनले आहे. तुम्हाला याचे एक उदाहरण देऊ. जेव्हा अनेक वर्षांपूर्वी नर्मदा योजनेचा विचार करण्यात आला होता, ज्या सरकारांनी याची योजना बनवली होती, त्या सर्वांचे दस्तऐवज उपलब्ध आहेत. त्या दस्तावेजांमध्ये तुमच्या शेतीला, तुमच्या विस्ताराला नर्मदेचे पाणी मिळेल, याचा किंचितसा देखील उल्लेख नाही. नर्मदेचा नाही, अरावली जिल्हा किंवा साबरमतीच्या वरच्या भागात या योजनेला पाणी मिळेल- यापैकी एकाही गोष्टीचा उल्लेख यात नाही. ज्याप्रमाणे शरीरात सर्व नसा आणि वाहिनींमध्ये रक्तप्रवाह असेल तरच त्याचा विकास होतो, अगदी त्याचप्रमाणे गुजरातच्या काना -कोपऱ्यात पाण्याचा प्रवाह अविरत असेल तरच त्याचा शाश्वत विकास शक्य होता. ते स्वप्न आम्ही पाहिले होते. आणि मी या राज्याच्या तरुण पिढीला प्रशिक्षित करू इच्छितो, शिक्षित करू इच्छितो, माहिती देऊ इच्छितो की तुमचे वय 15, 17 किंवा 18 वर्षांचे असेल मात्र, हाल-अपेष्टा कशाला म्हणतात त्याची जाणीव कदाचित तुम्हाला नसेल. तुमची आई पाण्यासाठी 3-5 किलोमीटर चालत गावातून बाहेर जायची-हे दृश्य कदाचित तुम्ही पाहिले नसेल. तुमचा मोठा भाऊ 25-30 वर्षांचा असेल. त्याला रात्री अभ्यास करावासा वाटला असेल मात्र विजेशिवाय अभ्यास करायला किती त्रास होतो- हे त्यांना माहित आहे, कदाचित तुम्हाला जाणीव नसेल. तुमच्या मोठ्या भावाला अभ्यास करण्यासाठी 5-7 किलोमीटर दूर शाळेत जावे लागायचे. आठवड्यातून दोन दिवस बस यायची. हे दिवस तुमच्या मोठ्या भावाने पाहिले असतील, बहुधा तुम्हाला हे माहीतही नसावे. 15-17 वर्षांच्या या तरुणांना जाणीव नाही की- दुःख कशाला म्हणतात, समस्या काय असतात, अंधार कसा असतो, रस्ते, विजेशिवाय किती अडचणी येतात, जवळ शाळा नसल्यामुळे किती समस्यांचा सामना करावा लागतो- या गोष्टींपासून ही तरुण पिढी अनभिज्ञ आहे.

माझ्या देशातील वयस्कर-ज्येष्ठ मंडळींना मी विनंती करतो की तुमच्या घरातील तुमच्या कुटुंबातील तरुण सदस्यांना सांगा की कित्येक वर्षांपूर्वीचे आयुष्य कसे होते? आपण कसे जगत होतो? विजेशिवाय दिवस कसे काढायचो? विजेशिवाय अंधःकारमय रात्री कशा वाटायच्यो? पावसासाठी कसे आसुसलेले असायचो? जोपर्यंत आपण त्या भीषण दिवसांचे स्मरण करणार नाही, तोपर्यंत आपल्याला पाण्याचे मोल समजणार नाही आणि म्हणूनच जनजागृती आवश्यक आहे. वात्रक असेल, माझूम असेल किंवा मेसवो किंवा हाथमती असेल- सर्व जलाशय किरकेटच्या मैदानाप्रमाणे असायचे. त्यामध्ये तुम्ही कबड्डी खेळू शकायचात. पावसाळ्याच्या महिन्यांन्यतिरिक्त पाणी दिसत नव्हते. एक स्वप्न पाहिले होते- सुजलाम सुफलाम योजनेचे.

बंधू आणि भगिनीनो,

तुम्हीच सांगा की मही नदीचा उदय भाजप सरकार आल्यानंतर झाला होता का? भाजपा सरकार सत्तेत आल्यानंतर मही नदी अवतरली होती. मही कित्येक शतकांपासून वाहत होती. तिचे पाणी शतकानुशतके वाहत आहे. तिचे पाणी समुद्राला मिळायचे आणि खारट व्हायचे. मला विचारायचे आहे की भाजपापूर्वी राज्य करणाऱ्या कोणत्याही सरकारच्या मनात का नाही आले की मही नदीचे पाणी बनावसापर्यंत घेऊन जायचे आणि शेतकऱ्यांचे जीवन समृद्ध करायचे? हजारो कोटी रुपये खर्चून 450 किमी लांबीची सुजलाम सुफलाम योजना पूर्ण केली. दशकांपासून कोर्ट-कचेऱ्या आणि भारत सरकारच्या विविध विभागांच्या दयेवर निर्भर नर्मदा योजना आज कुठे पूर्ण झाली आहे. मला देखील दिल्लीला गेल्यानंतर या सर्व गोष्टी व्यवस्थित करण्यासाठी धाम गाळावा लागला आहे.

बंधू आणि भगिनीनो,

सुजलाम सुफलाम योजनेअंतर्गत आम्ही त्या विस्तारित भागापर्यंत पाणी पोहचवले, जिथे नर्मदेचे पाणी पोहचत नव्हते. हा विस्तारित भाग, हा प्रदेश उजाड, विराण आहे. या भागात पाण्याची टंचाई पाहायला मिळायची. इथला शेतकरी एक पीक घेण्यासाठी ईश्वरावर निर्भर असायचा, तो चांगल्या पावसासाठी ईश्वराला प्रार्थना करायचा आणि आज सुजलाम सुफलाम मुळे तो वर्षातून तीन-तीन पिकांचा धनी बनला आहे. काही वर्षांपूर्वी, शहरात आपल्या घरात 2 इंचाची पाईपलाईन आणण्यासाठी पैसे कुठून येतील असा विचार करावा लागत होता. खूप विचार करावा लागायचा. प्रत्येक भागात, प्रत्येक घरापर्यंत पाणी पोचवायचे असेल तर त्याला 25 वर्षांची योजना बनवावी लागत होती, त्यासाठी निधीची व्यवस्था करावी लागत होती. जरा विचार करा, आम्ही गुजरातच्या काना-कोपऱ्यात महाकाय पाईपलाईन बसवल्या. हे पाईप इतके मोठे आहेत की तुम्ही मारुती गाडी घेऊन जाऊ शकाल. रस्ते बनवण्याची समस्या होती, मात्र आम्ही शेतातून पिकाना नुकसान न पोहचवता पाईप टाकले. कालवे बनवण्यासाठी शेतकऱ्यांकडून जमीन घ्यावी लागत होती. मात्र आम्ही अधिक खर्च करून एका बाणात दोन निशाणे साधले- एक शेतकऱ्याची जमीन वाचवली, आणि दोन- त्याची जमीन हिरवीगार बनवली. हे काम करण्याचा आम्ही यशस्वी प्रयत्न केला.

मित्रांनो,

ही विज्ञानाची महती आहे. माझी इच्छा आहे की गुजरातच्या अभियांत्रिकी शाखेचे सर्व विद्यार्थी, अभियांत्रिकी शाखेच्या अभ्यासक्रमात, भूपेंद्र सिंह इथे उपस्थित आहेत, अभ्यासक्रमात गुजरातच्या जल प्रकल्पांमध्ये कुठल्या प्रकारच्या तंत्राचा वापर झाला, पम्पिंग स्टेशनची निर्मिती कशी झाली, पाणी एवढ्या उंचीवर कसे पोहचवले जाते, एवढ्या दुरून पाणी कसे आणले जाते, संपूर्ण यंत्रणा कशा प्रकारे काम करते- या सर्व गोष्टी अभियांत्रिकी शाखेच्या विद्यार्थ्यांना समजायला हव्यात, त्यांच्या अभ्यासक्रमात समाविष्ट करायला हव्यात. तेव्हा कुठे त्यांना काळेल की गुजरात कसा चमत्कार करून दाखवतो.

55 मजली इमारत. तुम्हाला आठवत असेल की अहमदाबादमध्ये अनेक वर्षांपूर्वी एक बहुमजली इमारत बांधण्यात आली होती. लाल दरवाजाजवळ ही इमारत बांधली होती. दहा का बारा मजल्यांची होती. आम्ही गावातून अहमदाबादच्या दूरवर गेलो होतो. तर दूरमध्ये दोन गोष्टी दाखवायचे-एक, कांकरिया आणि दोन बहुमजली सरकारी भवन. दहा-बारा मजली इमारत आम्हा सर्वांसाठी आश्चर्याची बाब होती आणि प्रथमच लिफ्ट पाहिली होती. आम्ही सगळी मुले लिफ्ट कशी ये-जा करते ते आश्चर्यचकित होऊन पाहायचो.

बंधू आणि भगिनीनो,

हि फार जुनी गोष्ट नाही. तुम्हाला माहीत आहे की हे पाणी मेश्वो पर्यंत, माझूम पर्यंत, तुमच्या वातूरक पर्यंत- पाणी अशा पद्धतीने पोहचणार नाही, 55 मजली इमारत-तिच्याकडे पहायचे असेल तर हि पगडी खाली पडेल, टोपी खाली पडेल, तेव्हा कुठे दिसेल. 55 मजली इमारतीत पाणी खालून वर नेण्यामध्ये किती अडचणी येतात? जरा विचार करा, संपूर्ण नदीला 55 मजली इमारतीच्या उंचीपर्यंत घेऊन जायचे आणि नंतर अरावली जिल्ह्यातील 600 गावांमध्ये पाणी जाईल. तुम्ही कल्पना करा. हा केवळ रुपये-पैशाचा खेळ नाही. हा भगीरथ प्रयत्न आहे, ज्याचे उद्दिष्ट भावी पिढीला समृद्ध करणे हे आहे, गुजरातच्या शेतकऱ्यांना सुखी करण्याचे आहे, गुजरातच्या माता आणि भगिनींना पाण्यासाठी पाच-पाच किलोमीटर पर्यंत पायी जावे लागू नये यासाठी करण्यात आलेला पुरुषार्थ आहे. हा प्रयत्न वाया जाऊ नये. माझ्यासाठी ही गौरवाची बाब आहे की आनंदीबेन यांनी ज्या कार्याची सुरुवात केली, जे विजयभाईंनी पुढे नेले आणि त्यामुळे मला अरावलीच्या कुशीत येऊन त्याचे लोकार्पण करण्याचे सौभाग्य किंवा संधी मला मिळाली.

शामलाजीचा पुनर्विकास झाला. तुम्ही मला सांगा की हे श्यामसुंदर शामलाजी माझे सरकार आल्यानंतर अवतरेले होते का? हे मंदिर आमचे सरकार येण्यापूर्वीच नाही का? मी मुख्यमंत्री बनण्यापूर्वी माझा हा कालिया राजा नव्हता? उत्तर द्या, लाजू नका. माझ्या आदिवासी बांधवांनो, तुम्हाला तर माहित आहे. तुम्ही शामलाजी मंदिरात गेलात तर फिरून फिरून पाय सुजतील तेव्हा कुठे देवाचे दर्शन व्हायचे आणि आज पहा, शामलाजीचे भव्य बांधकाम करून दाखवले. शामलाजीमध्ये देव अनेक शतके बसलेला होता, मात्र त्याची देखभाल करणारे गांधी नगरमध्ये कुणी नव्हते. आणि म्हणूनच तो एका कोपऱ्यात लपलेला होता. आम्ही त्याला त्याचा गौरव पुन्हा मिळवून दिला आहे.

बंधू आणि भगिनीनो,

साधारणपणे असा समज आहे की भगवान बुद्धाचा प्रभाव केवळ पूर्व भारत आणि आशियातील काही निवडक देशांमध्ये होता. भगवान बुद्धाचा प्रभाव पश्चिम भारतात देखील होता मात्र त्याची माहिती खूप कमी लोकांना होती. मात्र जेव्हा शामलजीच्या जवळ देव की मोरीमध्ये उत्खनन झाले, तेव्हा भगवान बुद्धाचे अवशेष सापडले. लोकांना आश्चर्य वाटले की पश्चिम भारतात देखील भगवान बुद्धाचा प्रभाव होता. माझे सद्भाग्य आहे की माझा जन्म वडनगरमध्ये झाला, ज्याच्याबद्दल चिनी प्रवासी यूएनत्संग यांनी लिहिले आहे की वडनगरमध्ये १० हजार बौद्ध भिक्षूंसाठी विद्यालय होते. जेव्हा मी चीनला गेलो होतो, तेव्हा चीनचे राष्ट्रपती मला त्यांच्या गावी घेऊन गेले. जेव्हा यूएनत्संग चीनला परत गेले, तेव्हा चीनच्या विद्यमान राष्ट्रपतींच्या गावात राहिले होते. विशेष म्हणजे, भारतात यूएनत्संग सर्वाधिक काळ माझ्या वडनगर गावी राहिले आणि चीनला परत गेल्यानंतर चीनच्या विद्यमान राष्ट्रपतींच्या गावात राहिले. त्यांनी तिथे एक संग्रहालय बांधले आहे. तिथे त्यांनी मला सगळे काही दाखवले, यूएनत्संग यांनी गुजरातबद्दल, वडनगरबद्दल जे काही चिनी भाषेत लिहिले होते त्याची माहिती मला दिली. सांगायचे तात्पर्य हे की बुद्धाचा प्रभाव गुजरातमध्ये होता. अरावलीमध्ये देव की मोरीमध्ये त्याचे अवशेष मिळाले आहेत. माझे एक स्वप्न आहे की या देव की मोरीमध्ये, अरावलीवर भगवान बुद्धाचे एक भव्य स्मारक बांधायचे. जगभरातील पर्यटक ते पाहण्यासाठी यावेत हे माझे स्वप्न आहे. मला खात्री आहे की गुजरातच्या जनतेचे आशीर्वाद मिळाले तर ते स्वप्न देखील पूर्ण करून दाखवेन.

बंधू आणि भगिनीनो,

इथे मोडासाच्या बस स्थानकाचे भूमिपूजन केले आणि बस स्थानकाच्या योजनेचे चित्र सादर करण्यात आले तेव्हा संपूर्ण वातावरणात आनंद पसरला होता, टाळ्यांचा कडकडाट ऐकू येत होता. कधी कुणी कल्पना केली नव्हती की गरीब व्यक्ती बसमधून प्रवास करेल. श्रीमंत लोक विमानातून प्रवास करतात आणि त्यांच्यासाठी विमानतळ तर भव्य असतातच. दिवसभरात दोन विमाने येतात, तरीही विमानतळ भव्य असतात. दररोज हजारो लोक प्रवास करण्यासाठी ज्या बस स्थानकावर येतात, त्याकडे कुणाचेही लक्ष जात नाही. चारी बाजूला कचऱ्याचे ढीग असतात, अस्वच्छता असते, भिंती पिचकारीमुळे लाल होतात, शौचालयात तर तुम्ही पाऊलच ठेवू शकणार नाही. बंधू आणि भगिनीनो, गरीबांसाठी या सुविधा का नाहीत या विचारासह गुजरात सरकारने अत्याधुनिक बस स्थानकाच्या निर्मितीला सुरुवात केली. आज भारतातील काना-कोपऱ्यातील लोक पाहायला येतात की विमानतळापेक्षाही बस स्थानक मोठे असू शकते, चांगले असू शकते, सुंदर असू शकते, अधिक सुविधांवाले असू शकते, गरीबांसाठी अधिक उपयोगी असू शकते- अशा प्रकारचे कार्य करण्याच्या दिशेने आम्ही अग्रेसर आहोत.

बंधू आणि भगिनीनो,

आज इथे एपीएमसीच्या नव्या इमारतीचे उद्घाटन करण्याची मला संधी मिळाली. भारत सरकारने एक महत्वपूर्ण योजना सुरु केली आहे. भारतातील शेतकऱ्यांना आज आपल्या गावापासून थोडे दूर मार्केट याड्यात जाऊन आपले उत्पादन विकणे लागते. या याड्यांमध्ये व्यापारी जो भाव सांगतील त्या भावातच शेतकऱ्यांना आपले उत्पादन विकणे लागते. मात्र आता शेतकऱ्यांना त्यापासून मुक्ती मिळणार आहे, हताशपणाचे आयुष्य जगण्याची गरज नाही. आम्ही ई-नाम (इलेक्ट्रॉनिक- राष्ट्रीय कृषी बाजारपेठ) नावाची एक व्यवस्था सुरु केली आहे. या व्यवस्थेशी देशभरातील 400 एपीएमसी बाजार संलग्न आहेत, ज्यामध्ये मोडासाचे एपीएमसी देखील समाविष्ट आहे. आता शेतकरी आपल्या मोबाईलवरून या सर्व बाजारपेठांशी जोडला जाईल.. तो आता देशातील विविध बाजारांमध्ये आपल्या उत्पादनांचे भाव जाणून घेऊ शकेल, त्याला जिथे जास्त भाव मिळेल तिथे आपले उत्पादन विकू शकेल. आम्ही ई-नाम या तंत्रज्ञान आधारित मंचावर एक समान, एकीकृत राष्ट्रीय कृषी बाजारपेठ उभारली आहे, ज्याचा केवळ एक उद्देश आहे- शेतकऱ्यांचा हजारा करणे. आता शेतकरी त्यांच्या मालाची विक्री बंगाल, बिहार, कोची किंवा पंजाब- कोणत्याही राज्यात करू शकेल. आता शेतकरी आपल्या उत्पादनाची विक्री केव्हा, कुठे आणि कुठल्या दरात करायची हे ठरवू शकेल. हे काम या सरकारने करून दाखवले आहे. संपूर्ण देशाला संकलित करण्याचे, कृषी बाजारांना संलग्न करण्याचे काम या सरकारने करून दाखवले आहे. मला खात्री आहे की याचा लाभ आगामी काळात या देशातील शेतकऱ्यांना मिळेल.

बंधू आणि भगिनीनो,

भारत सरकारने एक महत्वपूर्ण योजना सुरु केली आहे - शेतकरी संपत्ती योजना. आज आपल्याकडे शेतकऱ्यांच्या उत्पादनाच्या देखभालीसाठी पुरेशा सुविधा नाहीत, ज्यामुळे अनेक उत्पादने वाया जातात. फळे भाज्या आदींचे आयुष्य कमी असते. जर वेळेवर ग्राहकांपर्यंत पोहोचल्या नाहीत तर खराब होतात, आणि शेतकऱ्यांचे नुकसान होते. एकंदरीत विचार केला तर यामुळे देशाला हजारो कोटींचे नुकसान सोसावे लागते आणि शेतकऱ्यांची मेहनत फुकट जाते. यामुळेच भारत सरकारने शेतकरी संपत्ती योजना सुरु केली आहे आणि याअंतर्गत हजारो कोटी रुपयांचा वापर शेतकऱ्यांच्या उत्पादनाच्या मूल्य वृद्धीसाठी, अन्न प्रक्रियेसाठी, त्याच्या देखभालीसाठी, विविध संसाधनांच्या निर्मितीसाठी केला जाईल. टाकाऊतून टिकाऊचे तत्वज्ञान आम्ही शेतकरी संपत्ती योजनेत अवलंबले आहे. या योजनेमुळे शेतकऱ्यांच्या जमिनीची गुणवत्ता वाढेल, त्याची कोणतीही गोष्ट वाया जाणार नाही, भारत सरकारने नोव्हेंबरमध्ये दिल्लीत भारताचा आतापर्यंतचा कृषी प्रक्रियेचा सर्वात मोठा कार्यक्रम आयोजित केला असून जगभरात कशा प्रकारचे तंत्र वापरले जाते त्याचे प्रदर्शन घडवून शेतकऱ्यांना प्रशिक्षित करण्याचे महाअभियान सुरु केले आहे. शेतकऱ्यांना समृद्ध करणे हा याचा उद्देश आहे.

बंधू आणि भगिनीनो,

स्वातंत्र्य मिळाल्यानंतर प्रथमच पंतप्रधान पीक विमा योजना सादर करण्यात आली. ही अशी योजना आहे, ज्यामध्ये माझा शेतकरी सुरक्षिततेची अनुभूती करू शकतो. आतापर्यंत अनेक पीक विमा योजना सादर करण्यात आल्या होत्या, मात्र त्यापैकी बहुतांश बँकांबरोबरच्या कर्जाशी संबंधित होत्या. खरे तर या योजनांमध्ये बँकेची हमी अधिक होती आणि शेतकऱ्यांचे संरक्षण कमी होते. पंतप्रधान पीक विमा योजनेत शेतकऱ्यांना १०० रुपयांच्या प्रीमियममध्ये केवळ दोन ते पाच रुपये भरायचे आहेत, आणि उर्वरित रक्कम भारत सरकार किंवा राज्य सरकार भरते. पूर्वी विम्यामध्ये संपूर्ण जिल्ह्याचा हिशेब असायचा, आता प्रत्येक गावाचा हिशेब असेल. एखाद्या जिल्ह्यात पाच गावांमध्ये पाऊस पडला नाही तर त्या गावातील शेतकरी विम्याचे दावेदार बनतील अशा प्रकारची व्यवस्था तयार करण्यात आली आहे. पूर्वी पाणी भरल्यामुळे पिकाचे नुकसान झाले तर विमा मिळत नव्हता, परंतु आता मिळतो. समजा, जून महिन्यात पाऊस पडेल या आशेने शेतकऱ्यांनी सर्व तयारी केली, बियाणे पेरली, मजूर ठरवले, परंतु जून महिन्यात पाऊसच पडला नाही तर? जुलै-ऑगस्टमध्ये पाऊस पडला नाही तर? प्रथमच पंतप्रधान पीक विमा योजनेत ईश्वराच्या दयेने पाऊस पडला नाही तर शेतकऱ्याला त्याच्या शेतीपैकी किमान आवक देण्याची विम्याची हमी देण्यात आली आहे. अनेकदा जास्त पाऊस झाला तर विमा मिळतो, पिकाचे नुकसान झाले तर विमा मिळतो, हिमवृष्टी झाली तरी विमा मिळतो, मात्र शेतात पिकाचा ढीग आहे, बाजारात धान्य पोचवायचे आहे, आणि मध्येच पाऊस, वादळ किंवा एखाद्या नैसर्गिक आपत्तीमुळे पिकाचे नुकसान झाले तर त्याची भरपाई देखील पंतप्रधान पीक विमा योजनेतून देण्याचे काम आम्ही केले आहे, जे पूर्वी मिळत नव्हते.

बंधू आणि भगिनीनो,

गुजरातमधील जास्तीत जास्त शेतकऱ्यांनी या पंतप्रधान पीक विमा योजनेचा लाभ घ्यायला सुरुवात केली आहे. तुम्ही जितका जास्त लाभ घ्याल, तेवढ्या प्रमाणात संरक्षण वाढेल.

बंधू आणि भगिनीनो,

2022 साली भारत आपल्या स्वातंत्र्याची 75 वर्षे साजरी करणार आहे. 2003साली मी म्हटले होते की पुढील पाच वर्षांत आम्ही गुजरातच्या शेतकऱ्यांचे उत्पन्न दुप्पट करू आणि आम्ही ते करून दाखवले आणि आज मी म्हणतो आहे की 2022 साली भारताच्या 75 व्या स्वातंत्र्यदिनी, ज्या भूमीवर लाल बहादूर शास्त्री यांनी जय जवान, जय किसान हा मंत्रोच्चार केला, त्या भूमीवर भारताच्या शेतकऱ्यांचे उत्पन्न दुप्पटीत वाढवण्याचे अभियान आम्ही सुरु केले आहे. बियाणांपासून बाजारापर्यंत एक साखळी तयार करून 2022 पर्यंत भारताच्या शेतकऱ्यांचे उत्पन्न दुप्पट व्हावे-हे महाअभियान आम्ही सुरु केले आहे आणि आज ही योजना शेतकऱ्यांच्या, गावांच्या समृद्धीच्या महाअभियानाचा एक भाग आहे. आज नमंदेचे पाणी 55 मजली इमारतीच्या उंचीपर्यंत पोहोचवून संपूर्ण अरावली जिल्ह्याला पुरेशा प्रमाणात पाणी उपलब्ध करून देण्याचे एक महान कार्य गुजरात सरकारने केले आहे आणि अशा प्रकारचे मानवतेचे कार्य, गुजरातमधील गावांना सुखी, समृद्ध करण्याचे कार्य, गुजरातच्या माता आणि भगिनींना संकटांपासून मुक्ती देण्याचे अभियान, गुजरातच्या शेतकऱ्यांना आत्मनिर्भर करण्याचे कार्य- अशा प्रकारच्या पवित्र कार्यात सहभागी होण्यासाठी मला आभारित केले, मला तुमच्या बरोबर सहभागी होण्याचे सौभाग्य दिले, तुमचे आशीर्वाद मिळवण्याची संधी दिलीत- यासाठी मी राज्य सरकारचे मनापासून आभार मानतो. आणि तुम्हा सर्वांना, माझ्या मोडासाच्या नागरिकांना, माझ्या मालपूर, मेघरज, बायड, भिनोडा आणि आसपासच्या गावातील नागरिकांना शुभेच्छा देतो.

माझ्याबरोबर संपूर्ण ताकदीनिशी मूठ बंद करून म्हणा, मी म्हणेन नमंदे, तुम्ही म्हणा सवंदे.

नमंदे ...

सवंदे

नमंदा माता आपल्या घरी आली आहे, तिला नमंदेच्या पुजाऱ्यांच्या मानसिक स्थितीची जाणीव व्हायला हवी...

नमंदे....

सर्वदे...

नमंदे....

सर्वदे...

नमंदे....

सर्वदे...

मित्रांनो,

तुमचे खूप-खूप आभार.

B.Gokhale/S.Kane/Anagha

(Release ID: 1495152) Visitor Counter : 3

